

CRÒNICA DE LA JORNADA

L'ESPORT A LA REPÚBLICA CATALANA

Barcelona, 25 de maig de 2017

Índex de continguts

els pilars de la república.....	1
el model esportiu de la república catalana.....	2
cloenda.....	5

En **David Agustí**, secretari nacional de Política Cultural i Esports, dóna la benvinguda a la jornada. L'esport és un dels pilars de la República, com a eina de cohesió social, molt lligat a la salut i a l'economia. També l'esport base i l'esport femení representen tot allò que volem de l'esport com a cohesió social. Les polítiques esportives de la República que farem és un document obert, feu participacions i que el model esportiu de la nova República sigui un model de tots.

ELS PILARS DE LA REPÚBLICA

En **Xavier Albert Canal**, president de la sectorial d'Esports d'Esquerra Republicana, presenta els pilars de la República en l'àmbit esportiu:

L'ESPORT PER UNA SOCIETAT SALUDABLE I COHESIONADA

La República ha d'apostar decididament per l'esport com a instrument per assolir una societat cohesionada i saludable. Un nou model esportiu basat en la concepció de l'esport com a sector privat d'interès públic, que demana una estreta complicitat entre una societat civil esportiva organitzada i una administració pública no intervencionista que planifiqui, dinamitzi i doni suport a l'esport com a realitat transversal econòmica, de salut, educativa, social i de lleure.

1. Una gran entitat paraigua que esdevingui una confederació esportiva

El sector esportiu ha d'assolir al màxim les seves potencialitats tot fomentant, sense exclusions, el treball en xarxa i la col·laboració en el marc d'una confederació esportiva catalana amb vocació d'aplegar les entitats privades que treballen en el sector.

2. Una administració esportiva que planifiqui, dinamitzi i doni suport econòmic i logístic a l'esport

L'administració esportiva ha de ser simple i eficient, amb capacitat per coordinar els nivells administratius –nacionals i locals–, dur a terme polítiques transversals i donar suport econòmic i logístic a les organitzacions privades que gestionen el sector, d'acord amb la planificació i les prioritats establertes.

3. Internacionalització de l'esport català

La internacionalització de l'esport català com a dinàmica estratègica que permeti participar en els àmbits de les elits de l'esport mundial, que dinamitzi la competitivitat de l'esport d'alt nivell i la incidència dels dirigents catalans en els fòrums internacionals, i que projecti Catalunya al món com a país esportiu.

4. Ple reconeixement del voluntariat esportiu

El voluntariat esportiu és la base de la gestió de les entitats esportives i, com a tal, se l'ha de reconèixer amb mesures legals, econòmiques, socials i fiscals.

5. L'esport base i l'esport femení com a sectors estratègics

L'esport de base i l'esport femení constitueixen dos segments de l'esport prioritaris a desenvolupar com a condició per millorar els resultats quantitius i qualitius del país esportiu.

EL MODEL ESPORTIU DE LA REPÚBLICA CATALANA

A continuació té lloc la taula rodona titulada "El model esportiu de la República Catalana", que compta amb la presència del **Sergi Blázquez**, vicepresident de la Plataforma Pro Seleccions Esportives Catalanes, l'**Anna Caula**, diputada de JxSí al Parlament de Catalunya i ex-entrenadora de l'equip de bàsquet femení del Girona, l'**Albert Juncà**, director del Departament de Ciències de l'Activitat Física de la Universitat de Vic, **Pere Manuel Gutiérrez**, president del Col·legi de Llicenciats en Educació Física i Ciències de l'activitat Física i l'Esport de Catalunya, l'**August Tarragó**, soci-gerent de Sintagma, i la **Marta Luque**, vocal d'Esport femení i Esports de base de la sectorial d'Esports d'Esquerra Republicana, encarregada de moderar la taula i ordenar el debat.

El primer a prendre la paraula és el **Sergi Blázquez**, que tracta de **la internacionalització de l'esport per a la futura República Catalana**. La Plataforma Pro Seleccions Catalanes ja porta molt anys treballant en aquest aspecte, amb fites exitoses i altres no. Catalunya sempre ha estat pionera en la fundació de clubs esportius i federacions. L'esperit esportiu de la nació catalana és des de l'inici. Tenim més de 2.500 clubs esportius, 70 federacions i més de 561.000 llicències esportives. Tot aquest potencial esportiu els catalans sempre l'hem volgut exportar, sempre hem volgut ensenyar aquest model esportiu català. **L'esport és també un símbol identitari**. La voluntat de l'esport català sempre ha seguit el de buscar el reconeixement internacional. El rugbi català l'any 1934 va participar de la federació de rugbi internacional. S'han commemorat el 80 anys de les Olimpíades Populares del 1936 que estava prevista pel 19 de juliol que no es va poder inaugurar. El Comitè Olímpic Català no va tenir continuïtat, però que participava i aportava els atletes catalans. **La societat catalana va recollir més de 525.000 signatures per aconseguir les seleccions esportives internacionals**, més de 25 esports han estat admesos en federacions internacionals, malgrat aquesta voluntat tenaç de l'esport català es xoca amb la oposició de l'estat espanyol per que l'esport català tingui representació internacional. Avui dia Catalunya no pot ser membre del COI o la FIFA per que no som un estat. L'estat espanyol s'hi ha oposat com a qüestió d'estat. El Tribunal Constitucional va dictaminar que una selecció catalana no pogués competir si hi jugava una selecció espanyola. No hi ha capacitat de participar fins que no tinguem un estat. **Quan tinguem un estat les federacions catalanes podran ser membres de totes les federacions internacionals i del COI**, per participar als jocs olímpics. I què pot suposar això? A part de satisfer la demanda de representar el país internacionalment, pot aportar-hi també impacte econòmic d'ingressos per a les federacions de més de 93 milions d'euros, amb més participació dels clubs catalans en competicions internacionals, amb accés directe a les lligues internacionals, en que hi podran participar uns 149 jugadors catalans a les olimpíades d'estiu. Hi haurà més inversió de les

administracions públiques a l'esport i una bona llei de mecenatge amb incentius fiscals. Caldrà adaptar les infraestructures esportives i adaptar-se a la nova realitat. La marca Catalunya es podrà donar a conèixer al món, a través dels jocs olímpics, participant internacionalment. Amb la República Catalana l'esport tindrà èxits i revertirà en la seva societat. L'esport català necessita una República Catalana. Explica la recent reunió dels directius del RDC Espanyol en que el senyor Mao Ye recorda que la Xina permet la participació internacional a Hong Kong i Macau, *“ara entenc per que la independència és l'únic camí que teniu per aconseguir-ho”*.

La segona en parlar és l'**Anna Caula**. Ella, com a entrenadora d'un equip d'èlit de bàsquet femení, tracta de l'esport i la dona a partir de la seva experiència en l'esport femení. Per a ella, **l'anhel es deixar de parlar d'esport femení i masculí i parlar simplement d'esport**. Aquests petits masclismes que vivim, que les dones també reproduïxen, tenim el repte d'eradicar-los. Posa l'exemple de una proposta de resolució que es discutia al Parlament sobre el masclisme a l'esport en que tot el plantejament era bo fins que es va arribar a parlar de com integrar la dona a l'arbitratge. El màxim objectiu era impulsar un grup específic per potenciar l'arbitratge femení i que la lliga femenina fos només pitada per dones. Una dona arbitre vol xiular el millor partit, no només d'esport femení. Cal trencar això, **les dones han de tenir el dret a decidir**. Sí que es cert que a nivell competitiu les diferències físiques entre homes i dones són reals, però hem de ser capaços d'eradicar les actituds masclistes. Quan trenquem això farem un pas endavant. La discriminació positiva ajuda i és necessària però s'ha de superar i visualitzar per que això sigui diferent. **La visibilitat és la gran llança a trencar**, quan comences a ser visible existeixes. L'esport femení no és el mateix que l'esport femení d'alt rendiment. Quan la gent coneix i veu l'esport d'alt rendiment femení també ho aprecia i ho valora. Un dels objectius és fer visible els referents i models femenins que ajuden a reconèixer-s'hi. Així, hi han tres grans pilars, trencar estereotips, visualitzar i creure-s'ho. L'esport té moltes virtuts, fa falta un govern decidit que hi aposti com una verdadera estructura d'estat, amb tots els recursos, per **tot allò que té de bo l'esport: valors, salut i cohesió social**. I a partir d'aquí mirar-ho de manera globalització i pensar com volem, urbanísticament, facilitar la pràctica esportiva, com pensem nous espais i com rendibilitzem els que ja tenim amb una visió transversal. A vegades tenim escoles amb gran gimnasos que podrien ser una bona instal·lació esportiva per al seu barri. Anem a imaginar-nos les ciutats a partir d'aquesta realitat. I al costat de l'esport femení, afegir-hi esports minoritaris, que poc o molt també necessiten visibilitat.

En tercer lloc pren la paraula l'**Albert Juncà**. A parer seu, **la potencialitat de l'esport és enorme**, a nivell de mercat laboral creix de manera espectacular. D'oportunitats n'hi ha moltíssimes i la feïnada és enorme. Del disseny del model d'ERC, posa exemple de coses que es poden arribar a fer. Primer, **a nivell de rendiment**. Planteja una pregunta: si tinguéssiu fills, fes llançament de jabalina o salt de pèrtiga, i amb 14 anys fos el millor, el portaríeu al centre d'alt rendiment? Diu, jo al meu li diria que no, tenint en compte el model actual, ja que el llançament de jabalina dóna poques oportunitats. Per tant, hem de fer un pla d'alt rendiment espectacular, amb una xarxa que el cobreixi molt bé, amb una xarxa paral·lela professional per que es pugui espavilar i seguint estudiant. Si hi ha un bon suport es podrà dedicar al llançament de jabalina. Per tant, en tots els àmbits calen polítiques molt ben fetes copiant el millors models i adaptant-los. Segon, **l'esport de benestar i salut**. Aquesta és la mare dels ous. Planteja una altra pregunta: quin és al vostre municipi l'equipament esportiu més usat? En el cas de Vic, no és el poliesportiu, ni el camp de futbol, ni la piscina... sinó el camí al voltant de Vic, unes 150 persones cada tres quarts d'hora, unes 1.500 persones al dia, en que s'hi fa de tot, és molt democràtic i de totes les edats. **L'esport per tothom lligat a la qualitat de vida és una aposta de futur**. Si volem que la gent vagi als camins han de ser segurs. Son polítiques transversals d'espai públic, salut i benestar amb un camp espectacular per desenvolupar. Podríem entrar en tots aquests camps. El potencial és espectacular.

El quart en intervenir és en **Pere Manuel**. És la primera vegada que el col·legi professional parla en la seu d'un partit polític que li ajuda a obrir-se. Si el títol de la jornada fos una República, diríem que l'esport amb la República ha de ser una explosió, per la sensibilitat que han mostrat els referents llunyans, com la dona i l'esport o l'acadèmia catalana per l'educació física. Si els referents són els propers, parlar d'incertesa. El col·lectiu del col·legi, uns 5.000 professionals, intervenen en un continu entre el nadó i l'avi, que pot fer activitat física, per la promoció de la salut i el seu benestar... **La intervenció dels professionals no és tan qüestió de model sinó de criteri.** En aquest model el col·legi s'ha ofert a treballar per veure quines parcel·les de la formació dels professionals podrien millorar. El col·legi s'ho planteja no com un gremi sinó com una missió a la societat. **Garantir que el ciutadà acaba rebent el millor servei dels professionals a qui representa.** El col·legi ha de participar dels plans d'estudi, formació, vetllar per l'exercici professional i respondre a totes les qüestions que li pugui plantejar el ciutadà. **Estan treballant per que sigui un col·legi de les professions de l'esport.** Quan es reivindica una tercera hora del currículum de la secundària, sense tenir en compte els mestres d'educació física, amb els que hauríem de parlar directament. Quan es parla d'educació física és parla, no tant de esport, sinó de l'activitat física i dels valors que es poden generar, i que després pot derivar en alguna competició de l'esport, però que principalment és activitat física. El col·legi està treballant obrint una secció paral·lela per donar als professionals la millor formació. **Es va proposar la llei de les professions de l'esport** que tenen molt a veure amb la salut i la seguretat de qui reben aquest serveis. Ha estat una llei pionera, però de ser pioners s'ha passat a la cua. No és qüestió de model ni de criteri, és qüestió de voluntat. S'ha fet una modificació de la llei que permet a qualsevol president fer-li un reconeixement de competències en que qui hi pot treballar qualsevol llicenciat. Aquesta formació hauria de ser garantida per ser igual per tothom. **Ara cal aclarir qui fa què dins les professions de l'esport.**

I el cinquè en prendre la paraula és l'**August Tarragó**. Ell és representant d'una empresa que es dedica a la indústria de l'esport a Catalunya. Elogia a la Secretaria General de l'Esport en temps del Govern catalanista i d'esquerres, en el que es va crear [INDESCAT](#), **el clúster de la indústria de l'esport de Catalunya**, que ha estat una de les principals apostes i accions realitzades que va generar les condicions per a que la indústria de l'esport creixés. Avui té uns 75 membres, de les 578 empreses que treballen en l'esport (esdeveniments, instal·lacions i béns i serveis), que facturen uns 3.500 milions euros anuals, ocupen 14.500 treballadors. Una altra dada, del 2008 al 2013, la indústria en general va caure un 2.5% mentre que l'esport va caure un 0'1 %, vas aguantar millor la crisi. Hi ha un estudi que diu que **l'esport en general és el 2'5% del PIB de Catalunya** amb 20.000 treballadors que hi treballen. La magnitud de la indústria de l'esport al país. Algunes dades de pràctica esportiva: el 2005 el 43% de la gent practica esport, el 2010 un 43,5 i el 2014 un 45,5. **Hi ha una diferència important entre homes i dones.** Les dones practiquen un 40,2% i els homes un 51%. Un diferencial que es manté. Segons l'Observatori Català de l'Esport, hi han 614.000 llicències federatives, el que vol dir que un 8'2% de la població de Catalunya té fitxa federativa. Representen el 18'2% de tots els practicants. És una dada molt rellevant. **En el debat d'esport tenim el risc d'estar monopolitzat pel món federatiu/associatiu.** L'esport és molt més, de tota la població que practica esport només el 18,2% té fitxa federativa. Afegeix dues idees. Primer, que **tenim un mapa institucional de l'esport excessivament complicat.** A l'inici de la transició, les institucions havien de legitimar la seva actuació, fet que ha comportat aquest mapa. **Hem d'aclarir qui fa què** des del punt de vista de les institucions. Una rèmor que arrosseguem de molts anys és la dicotomia entre diputacions i la Secretaria General de l'Esport, un vell contrapoder que no s'aguanta. Altres exemples, la doble via, la de consells esportius i federacions esportives. El model esportiu català ho ha d'aclarir. I què fa la Fundació Catalana de l'Esport? Una altra idea. Una de les coses que se sent més orgullós és INDESCAT, indústria de l'esport de Catalunya, però ara, paradoxalment, ens trobem que **no hi ha política industrial de l'esport a Catalunya.** Si va ser la DG de l'Esport va ser l'embrió hauria d'haver una política industrial de l'esport. S'identifiquen 5 tendències que s'haurien

conjuntament entre empresa, federacions i SG de l'Esport. La tecnologia i l'esport és un d'ells (nous materials, etc). Hi ha diferents col·lectius esportius (dones, running, etc) en que la SG de l'Esport ha d'estar al costat. És a dir, no ha política industrial i la SG no fa el paper que hauria de fer. Tercer, **s'ha de despartiditzar l'esport a Catalunya**. Està cansat de veure qui la diu més grossa als mitjans de comunicació. L'esport ha de ser gestionat per gent que en sap, pels seus professionals especialistes. Hi ha gent bona dins i fora d'ERC. Quan muntem la nova República s ha de buscar gent bona a dins i a fora. I per últim, **a la República l'esport ha de ser assumpte d'estat**, on tothom pugui practicar esport en sentit ampli, que sigui considerat un pilar de la política social per una societat millor cohesionada, millor educada, més saludable i més moderna. **Una conselleria d'esport i activitat física és indispensable** i que hauria de treballar transversalment. Que tracti fiscalment l'esport de forma adequada (IVA, IRPF...), però és l'esport que ha de ser ben tractat fiscalment, no pas unes o altres institucions. Que incentivi la practica esportiva en tots els seus àmbits, que no caigui en el cofoisme, on hi hagi més gent que el practiqui de que no. Un país amb un esport lliure de violència. Un esport net, ben organitzat esportivament parlant, amb organitzacions modernes, amb visió àmplia del concepte de l'esport, amb clares competències i clarificar el paper de cadascú, sense duplicitats ineficients, amb complementarietat entre públic i privat. Un país on l'esport sigui professional. I finalment que es valgui de l'esport per a la seva projecció internacional, a nivell de grans competicions i de turisme esportiu.

CLOENDA

Per fer la cloenda pren la paraula l'**Eduard López**, vicesecretari general d'Acció Política d'Esquerra Republicana. Bona part dels continguts posats damunt de la taula durant la jornada s'hauran d'aprofundir. L'esport és un sector complex i amb agents diferents que intervenen en el que cal repensar com l'organitzem, com ordenem la transversalitat, sense ser hiper reguladors des de les institucions. En la futura República, que l'esport pugui gaudir d'un marc democràtic amb uns valors republicans.

Francesc Sànchez

Tècnic de polítiques sectorials
acciopolitica@esquerra.cat